

Bestuursdienst

Dnst/Afd. RO/EZ RO/RP/Ruimschotel

Onderwerp Jaarverslag 2008 Welstandscommissie

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

Wij zijn met het openbaar
vervoer bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Informatie over
vertrektijden krijgt u via
0900-92 92

In uw antwoord graag datum
en kenmerk vermelden.

E-mailadres
bestuursdienst@bsd.
groningen.nl

Website
www.groningen.nl

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050 367 81 11

Bijlage(n)

Ons kenmerk RO 10.2148271

Datum **18 JAN 2010** Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte mevrouw/heer,

Onlangs ontving u het jaarverslag 2008 van de Welstandscommissie gemeente Groningen. In dit jaarverslag getiteld **Schoonheid in Stad** informeert de Welstandscommissie u over de aanvragen en beoordelingen in het jaar 2008. Tevens wordt een inhoudelijke terugblik op het jaar 2008 geboden: "want", zo stelt de voorzitter van de Welstandscommissie Han Michel in zijn voorwoord "de leden van de commissie zien jaarlijks de stroom van grote en kleine plannen voor nieuwbouw en verbetering aan zich voorbij gaan. De commissieleden zijn bovendien professioneel en betrokken bij de stad Groningen. Hierdoor ontstaat bij de commissie een beeld van de tendensen en van de sterke en minder sterke kanten van de plannenmakerij. De commissie ziet het ook als een taak om u te informeren over deze meningsvorming". Wij zijn van mening dat daarmee een positieve bijdrage geleverd wordt aan "het onmiskenbaar levendige klimaat voor stedenbouw en architectuur in de mooie stad Groningen". Wij gaan daarom ook wat uitgebreider in op de constatering en aanbevelingen van de Welstandscommissie.

In de landelijke regelgeving (de Woningwet artikel 12b, punt 3) staat: *De welstandscommissie legt de gemeenteraad eenmaal per jaar een verslag voor van de door haar verrichte werkzaamheden. In het verslag wordt ten minste uiteengezet op welke wijze zij toepassing heeft gegeven aan de criteria (uit de welstandsnota). In de Groninger Bouwverordening (hoofdstuk 9 Welstandstoezicht: Artikel 9.4 Jaarlijkse verantwoording) staat: De welstandscommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden voor de gemeenteraad, waarin ten minste aan de orde komt op welke toepassing is gegeven aan de welstandscriteria uit de welstandsnota; de werkwijze van de welstandscommissie; op welke wijze uitwerking is gegeven aan de openbaarheid van vergaderen; de aard van de beoordeelde plannen; de bijzondere projecten. De welstandscommissie kan in haar jaarverslag aanbevelingen doen ten aanzien van het gemeentelijk ruimtelijk kwaliteitsbeleid in het algemeen en de aanpassing van de gemeentelijke welstandsnota in het bijzonder.*

Doel jaarverslag.

Het jaarverslag is een goed middel om te signaleren waar de welstandsnota als beleidskader onvoldoende houvast biedt voor de welstandsbeoordeling en kan tevens dienen ter verantwoording waarom in specifieke gevallen is afgeweken van het vastgestelde beleid. Het jaarverslag kan voor de gemeenteraad aanleiding zijn voor bijstelling van het gemeentelijk welstandsbeleid door aanpassing van de gemeentelijke welstandsnota.

Jaarverslag 2008.

Over het algemeen is de Welstandscommissie positief over de nieuwe welstandsnota 2008 en de welstandscriteria. Er is een aantal constatering en aanbevelingen in het jaarverslag opgenomen. In deze brief volgt een korte reactie per onderdeel.

1. De (te) beperkte presentatie van bouwplannen.

"De commissie vindt het opvallend dat ontwerpers bij hun presentatie van bouwaanvragen louter het object in kwestie laten zien. Het eigen perceel wordt vaak nog wel getoond (zij het ook niet altijd volledig) en soms is er iets van de belendende percelen te zien, maar daar blijft het dan bij. ... Opdrachtgevers en ontwerpers moeten zich hier (= context) aan gelegen laten en in hun presentatie duidelijker ingaan op hoe hun ontwerp zich verhoudt tot het hogere schaalniveau en de "gelaagheid" van de stad."

In eerste instantie lijkt dit niet de taak van de aanvrager. De gemeente stelt het ruimtelijke beleid vast, al dan niet in bestemmingsplannen en een bouwplan past hier in principe binnen, anders zou het niet ter beoordeling bij de Welstandscommissie liggen. Aan de andere kant bepaalt de manier waarop de aanvrager in zijn ontwerp reageert op de ruimtelijke context van de bouwaanvraag vaak in hoge mate het "architectonisch beeldconcept" van het ontwerp. In zekere zin wordt al vooruitgelopen op de criteria waarop men beoordeeld wil worden. Het is niet verkeerd om van de aanvrager te verwachten dat zo expliciet mogelijk vooraf te verwoorden. Zeker in het licht van het volgende moet daaraan in de gemeentelijke informatievoorziening richting aanvragers meer aandacht besteed worden.

2. Het gebrek aan kennis over de Algemene Groninger Criteria.

"...het overgrote deel van de architecten geen kennis van de welstandscriteria heeft opgedaan en daar in de planpresentatie evenmin naar verwijst..."

Hoewel de Groninger welstandsnota simpel en beknopt is - en op eenvoudige wijze via de gemeentelijke website in te zien is - hebben ook wij moeten ervaren dat architecten (een enkele uitzondering daargelaten) zich niet vooraf verdiepen in de criteria uit de nota. De gemeente kan een stimulerende en faciliterende rol spelen door een "architectvriendelijke welstandsfolder" uit te geven met daarin

nadere voorschriften, wenken en aanbevelingen met betrekking tot de indieningsvereisten, procedures en criteria.

3. De afwezigheid van opdrachtgevers.

".. de welstandscommissie is opgevallen dat opdrachtgevers voor bouwplannen zich niet of nauwelijks bij de commissie vervoegen."

Dit is een constatering die ook wij betreuren. Wij zullen opdrachtgevers duidelijk maken dat het ook in hun belang is wanneer zo min mogelijk tijd verloren wordt door miscommunicatie en (daaruit voortvloeiend) misverstanden met betrekking tot de welstandsbehandeling. Ook kan een actieve betrokkenheid bij en/of welwillende toezegging tijdens het vooroverleg c.q. de welstandsbehandeling van doorslaggevende betekenis voor de goedkeuring van de bouwaanvraag zijn. In de "folder" zullen wij ook de belangrijke rol van de opdrachtgevers in eenvoudige bewoordingen benadrukken.

4. Grootschalige aanpak bestaande gebouwen.

"De (renovatie) bouwaanvragen worden in principe via de "kleine" commissie afgedaan. Omdat het cumulatieve aspect van de ingrepen – bijvoorbeeld de vervanging van kozijnen van honderden woningen – bijzonder groot kan zijn, zal de welstandscommissie dergelijke plannen in de "grote" commissie behandelen... Aan de gemeente de aanbeveling om hier ook op te letten bij het in ontvangst nemen van de bouwaanvragen".

Dit gebeurt inmiddels.

5. Intensivering op de verkeerde plek.

"De gemeente heeft in haar beleid vastgelegd meer woningen te realiseren voor studenten, maar het verdient aanbeveling om preciezer vast te leggen hoe een en ander moet "landen" in de stedelijke structuur".

Met de commissie hebben wij ook moeten constateren dat in dit kader soms de grenzen van de legale mogelijkheden voor optoppen, aanbouwen en nieuwbouw op binnenterreinen wordt opgezocht. Hoewel de door u vastgestelde bestemmingsplannen dit (soms expliciet) toestaan, blijkt dat af en toe ruimtelijke en volkshuisvestelijke dis-kwaliteiten ontstaan. Bij de lopende actualiseringen van de vigerende bestemmingsplannen zal hieraan waar mogelijk aandacht besteed worden.

Voor een intensivering van de stad op de juiste plek wordt op dit moment de manifestatie Intense Laagbouw afgerond. De tentoonstelling van de Groninger plannen en projecten in de hal van het ministerie van VROM staat als voorbeeldige illustratie van het recente advies van het College van rijksadviseurs

Prachtig Compact NL. Wij verwachten u binnenkort een advies over de verdere voortgang van de afzonderlijke plannen te kunnen sturen.

Voor het precies vastleggen hoe grootscheepse en grootschalige jongerenhuisvesting in de stedelijke structuur moet landen wijzen wij u op de gemeentebrede manifestatie Jongerenhuisvesting die binnenkort zal worden gestart.

6. De legenda van het wonen in de stad.

"Wat de commissie betreft, moet de gemeente Groningen duidelijker zijn over de "legenda" van het wonen in de stad. Met andere woorden: welke woonmilieus zijn kansrijk op bepaalde plekken, uitgewerkt naar programma, dichtheden, functiemix, woningtypologieën en de landschappelijke kwaliteiten. ... Door hier reeds in een vroeg stadium vanuit de gemeente duidelijkheid over te schaffen, krijgen opdrachtgevers en ontwerpers een helderder kader voor hun eigen bouwinitiatief in handen."

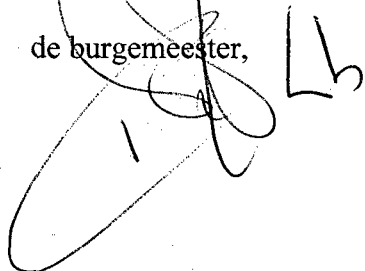
Deze laatste aanbeveling van de Welstandscommissie staat niet alleen, zoals de commissie zelf ook constateert maar wat verder af van de welstandsadvisering, en gaat over gemeentelijk beleid ten aanzien van het "juiste woonmilieu op de juiste plek" inclusief parkeren. Hoewel wij ons kunnen voorstellen dat wij een beroep doen op de individuele professionele expertise van de leden van de Welstandscommissie op ook andere terreinen dan de welstandsadvisering is het gewenst dat de commissie zich als commissie blijft richten op de advisering vanuit welstandsaspecten.

Tot slot.

Wij menen dat de commissie ons, vanuit de zelfgekozen positie in "het kraaiennest van de stad", niet alleen goed heeft geadviseerd over wat feitelijk aan bouwaanvragen langskwam, maar ook over meer algemene zaken. Daarbij hebben zij ons niet alleen geattendeerd op de kansen maar ook op de bedreigingen die de architectonische kwaliteit in gevaar konden brengen. Niet alleen omdat de nota recent (juni 2008) sterk is vereenvoudigd, maar ook omdat de welstandscommissie in de paragraaf "toepassing van de welstandsnota" aangeeft zeer tevreden te zijn met de veranderde nota, willen wij u voorstellen kennis te nemen van het jaarverslag 2008 van de Welstandscommissie en geen wijzigingen aan te brengen in de welstandsnota 2008.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

